

ETA:n SEKAKOMITEAN PÄÄTÖS**N:o 71/2015,****annettu 20 päivänä maaliskuuta 2015,****ETA-sopimuksen pöytäkirjan 4 (alkuperäsäännöt) muuttamisesta [2016/754]**

ETA:N SEKAKOMITEA, joka

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'ETA-sopimus', ja erityisesti sen 98 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) ETA-sopimuksen 9 artiklassa viitataan pöytäkirjaan 4, jossa vahvistetaan alkuperäsäännöt sekä unionin, Sveitsin (Liechtenstein mukaan lukien), Islannin, Norjan, Turkin, Färsaarten ja Barcelonan prosessiin osallistujien ⁽¹⁾ välinen alkuperäkumulaatio.
- (2) Etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevassa alueellisessa yleissopimuksessa ⁽²⁾, jäljempänä 'yleissopimus', vahvistetaan sellaisten tavaroiden alkuperää koskevat määräykset, joilla käydään kauppaa sopimuspuolten välillä tehtyjen sopimusten nojalla.
- (3) EU, Norja ja Liechtenstein allekirjoittivat yleissopimuksen 15 päivänä kesäkuuta 2011 ja Islanti 30 päivänä kesäkuuta 2011.
- (4) EU talletti hyväksymiskirjansa yleissopimuksen tallettajalle 26 päivänä maaliskuuta 2012, Norja 9 päivänä marraskuuta 2011, Islanti 12 päivänä maaliskuuta 2012 ja Liechtenstein 28 päivänä marraskuuta 2011. Näin ollen yleissopimus tuli voimaan sen 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti EU:n ja Islannin osalta 1 päivänä toukokuuta 2012 ja Norjan ja Liechtensteinin osalta 1 päivänä tammikuuta 2012.
- (5) Yleissopimuksella vakautus- ja assosiaatioprosessiin osallistujat sisällytetään Paneurooppa–Välimeri-vyöhykkeen alkuperäkumulaatiojärjestelmään.
- (6) Jos siirtyminen yleissopimukseen Paneurooppa–Välimeri-vyöhykkeen alkuperäkumulaatiojärjestelmässä ei tapahdu samanaikaisesti kaikkien sopimuspuolten osalta, tämä ei saisi johtaa tilanteeseen, joka on epäedullisempi kuin mitä se olisi ollut pöytäkirjan 4 edellisen version puitteissa.
- (7) Yleissopimuksen 6 artiklassa määrätään, että kukin sopimuspuoli toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet varmistaakseen yleissopimuksen tosiasiallisen soveltamisen. Sen vuoksi alkuperäsääntöjä koskeva ETA-sopimuksen pöytäkirja 4 pitäisi korvata yleissopimukseen mukautetulla uudella pöytäkirjalla.
- (8) ETA-sopimuksen pöytäkirjan 4 (alkuperäsäännöt) muuttamisesta annetussa ETA:n sekakomitean päätöksessä N:o 70/2015 ⁽³⁾ säädetään Kroatiaa koskevista siirtymäsäännöistä pöytäkirjassa 4 vahvistettujen alkuperäsääntöjen soveltamisen osalta. Kyseisiä siirtymäsääntöjä olisi sovellettava 1 päivään tammikuuta 2017 saakka,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Korvataan ETA-sopimuksen pöytäkirja 4 tämän päätöksen liitteessä olevalla tekstillä.
2. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, pöytäkirjassa 4 olevan 41 artiklan, sellaisena kuin se on muutettuna ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 70/2015 soveltamista jatketaan 1 päivään tammikuuta 2017.

⁽¹⁾ Algeria, Egypti, Israel, Jordania, Libanon, Marokko, Palestiina, Syyria ja Tunisia.⁽²⁾ EUVL L 54, 26.2.2013, s. 4.⁽³⁾ Ks. tämän virallisen lehden sivu 54.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään, edellyttäen että kaikki ETA-sopimuksen 103 artiklan 1 kohdan mukaiset ilmoitukset on tehty (*).

Sitä sovelletaan 1 toukokuuta 2014 alkaen.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* ETA-osastossa ja ETA-täydennysosassa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä maaliskuuta 2015.

ETA:n sekakomitean puolesta
Puheenjohtaja
Gianluca GRIPPA

(*) Valtiosäännön asettamista vaatimuksista ei ole ilmoitettu.

LIITE

**"PÖYTÄKIRJA 4
ALKUPERÄSÄÄNNÖISTÄ**

SISÄLLYS

I OSASTO

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla Määritelmät

II OSASTO

KÄSITTEEN 'ALKUPERÄTUOTTEET' MÄÄRITTELY

- 2 artikla Yleiset vaatimukset
- 3 artikla Diagonaalinen alkuperäkumulaatio
- 4 artikla Kokonaan tuotetut tuotteet
- 5 artikla Riittävästi valmistetut tai käsitellyt tuotteet
- 6 artikla Riittämättömät valmistus- tai käsittelytoimet
- 7 artikla Kelpuuttamisen yksikkö
- 8 artikla Tarvikkeet, varaosat ja työkalut
- 9 artikla Sarjat
- 10 artikla Neutraalit tekijät

III OSASTO

ALUEESEEN LIITTYVÄT VAATIMUKSET

- 11 artikla Alueperiaate
- 12 artikla Suora kuljetus
- 13 artikla Näyttelyt

IV OSASTO

TULLINPALAUTUS TAI TULLEISTA VAPAUTTAMINEN

- 14 artikla Tullinpalautuksen tai tulleista vapauttamisen kieltäminen

V OSASTO

ALKUPERÄSELVITYS

- 15 artikla Yleiset vaatimukset
- 16 artikla EUR.1- tai EUR-MED-tavaratodistuksen antamismenettely
- 17 artikla Jälkikäteen annettavat EUR.1- tai EUR-MED-tavaratodistukset
- 18 artikla EUR.1- tai EUR-MED-tavaratodistuksen kaksoiskappaleen antaminen
- 19 artikla EUR.1- tai EUR-MED-tavaratodistuksen antaminen aikaisemmin annetun tai laaditun alkuperäselvityksen perusteella
- 20 artikla Kirjanpidollinen erottelu
- 21 artikla Alkuperäilmoituksen tai EUR-MED-alkuperäilmoituksen laatimista koskevat edellytykset
- 22 artikla Valtuutettu viejä

- 23 artikla Alkuperäselvityksen voimassaolo
24 artikla Alkuperäselvityksen esittäminen
25 artikla Tuonti osalähetyksinä
26 artikla Poikkeukset alkuperäselvityksen esittämisestä
27 artikla Hankkijan ilmoitukset
28 artikla Todistusasiakirjat
29 artikla Alkuperäselvitysten, hankkijan ilmoitusten ja todistusasiakirjojen säilyttäminen
30 artikla Poikkeavuudet ja muotovirheet
31 artikla Euroina ilmaistavat määrät

VI OSASTO

HALLINNOLLISEN YHTEISTYÖN MENETELMÄT

- 32 artikla Hallinnollinen yhteistyö
33 artikla Alkuperäselvitysten tarkastaminen
34 artikla Hankkijan ilmoitusten tarkastaminen
35 artikla Riitojen ratkaiseminen
36 artikla Seuraamukset
37 artikla Vapaa-alueet

VII OSASTO

CEUTA JA MELILLA

- 38 artikla Pöytäkirjan soveltaminen
39 artikla Erityisedellytykset

LIITELUETTELO

- Liite I: Alkuhuomautukset liitteessä II olevaan luetteloon
Liite II: Luettelo ei-alkuperäainesten valmistus- tai käsittelytoimista, jotka on tehtävä, jotta valmistettu tuote voi saada alkuperäaseman
Liite III a: EUR.1-tavaratodistuksen ja EUR.1-tavaratodistushakemuksen mallit
Liite III b: EUR–MED-tavaratodistuksen ja EUR–MED-tavaratodistushakemuksen mallit
Liite IV a: Alkuperäilmoituksen teksti
Liite IV b: EUR–MED-alkuperäilmoituksen teksti
Liite V: Hankkijan ilmoituksen malli
Liite VI: Hankkijan pitkäaikaisilmoituksen malli

YHTEISET JULISTUKSET

Yhteinen julistus pöytäkirjassa 4 olevassa 3 artiklassa tarkoitettujen sopimusten mukaisesti annettujen alkuperäselvitysten hyväksymisestä Euroopan unionin, Islannin tai Norjan alkuperätuotteiden osalta

Yhteinen julistus Andorran ruhtinaskunnasta

Yhteinen julistus San Marinon tasavallasta

Yhteinen julistus sopimuspuolen eroamisesta etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koske-
vasta alueellisesta yleissopimuksesta

I OSASTO

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla

Määritelmät

Tätä pöytäkirjaa sovellettaessa tarkoitetaan

- a) 'valmistuksella' kaikenlaista valmistusta tai käsittelyä, myös kokoamista tai erityistoimenpiteitä;
- b) 'aineksella' kaikkia aineosia, raaka-aineita, komponentteja, osia jne., joita käytetään tuotteen valmistuksessa;
- c) 'tuotteella' valmista tuotetta, vaikka se olisi tarkoitettu käytettäväksi myöhemmin toisessa valmistustoimenpiteessä;
- d) 'tavaralla' sekä aineksia että tuotteita;
- e) 'tullausarvolla' tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen VII artiklan soveltamisesta vuonna 1994 tehdyn sopimuksen (WTO:n sopimus tullausarvosta) mukaisesti määritettyä arvoa;
- f) 'vapaasti tehtaalla -hinnalla' sille ETA:ssa olevalle valmistajalle, jonka yrityksessä viimeinen valmistus tai käsittely on suoritettu, tuotteesta maksettua vapaasti tehtaalla -hintaa, johon sisältyy kaikkien valmistuksessa käytettyjen aineiden arvo ja josta on vähennetty mahdolliset sisäiset verot, jotka palautetaan tai voidaan palauttaa valmista tuotetta viettäessä;
- g) 'ainesten arvolla' valmistuksessa käytettyjen ei-alkuperäainesten tullausarvoa maahantuontihetkellä tai, jos sitä ei tiedetä tai voida todeta, ensimmäistä todettavissa olevaa aineksista ETA:ssa maksettua hintaa;
- h) 'alkuperäainesten arvolla' tällaisten aineiden arvoa määriteltynä soveltuvin osin sovelletun g alakohdan mukaisesti;
- i) 'arvonlisäyksellä' vapaasti tehtaalla -hintaa, josta on vähennetty kaikkien sellaisten käytettyjen aineiden tullausarvo, jotka ovat sellaisten 3 artiklassa tarkoitettujen muiden maiden, joihin voidaan soveltaa kumulaatiota, alkuperä-tuotteita, tai jos tullausarvoa ei tiedetä tai voida todeta, ensimmäinen todettavissa oleva aineksista ETA:ssa maksettu hinta;
- j) 'ryhmillä' ja 'nimikkeillä' harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän, jäljempänä tässä pöytäkirjassa 'harmonoitu järjestelmä' tai 'HS', muodostavan nimikkeistön ryhmiä ja nimikkeitä (nelinumeroiset koodit);
- k) 'luokittelulla' tuotteen tai aineksen luokittelua tiettyyn nimikkeeseen;
- l) 'lähetyksellä' tuotteita, jotka lähetetään samanaikaisesti yhdeltä viejältä yhdelle vastaanottajalle tai kuljetetaan yhdellä kuljetusasiakirjalla taikka, jos tällaista asiakirjaa ei ole, yhdellä kauppalaskulla viejältä vastaanottajalle;
- m) 'alueilla' myös aluevesiä.

II OSASTO

KÄSITTEEN 'ALKUPERÄTUOTTEET' MÄÄRITTELY

2 artikla

Yleiset vaatimukset

1. Sopimusta täytäntöön pantaessa seuraavia tuotteita pidetään Euroopan talousalueelta (ETA) peräisin olevina tuotteina eli ETA:n alkuperätuotteina:
 - a) 4 artiklan mukaiset ETA:ssa kokonaan tuotetut tuotteet;
 - b) ETA:ssa tuotetut tuotteet, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin siellä kokonaan tuotettuja aineksia, jos näille aineksille on suoritettu ETA:ssa 5 artiklan mukainen riittävä valmistus tai käsittely.

Tätä tarkoitusta varten niiden sopimuspuolten alueita, joihin sopimusta sovelletaan, pidetään yhtenä alueena.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, Liechtensteinin ruhtinaskunnan aluetta ei lueta ETA:an kuuluvaksi määritettäessä pöytäkirjan 3 taulukoissa I ja II lueteltujen tuotteiden alkuperää, ja kyseisiä tuotteita pidetään ETA:n alkuperätuotteina vain, jos ne on kokonaan tuotettu tai niille on suoritettu riittävä valmistus tai käsittely muiden sopimuspuolten alueella.

3 artikla

Diagonaalinen alkuperäkumulaatio

1. Tuotteita pidetään ETA:n alkuperätuotteina, jos ne on tuotettu siellä käyttäen Sveitsin (Liechtenstein mukaan lukien) ⁽¹⁾, Islannin, Norjan, Färsaarten, Turkin, Euroopan unionin tai minkä tahansa Euroopan unionin vakautus- ja assosiaatioprosessiin ⁽²⁾ osallistujien alkuperäaineita, edellyttäen että kyseisiä aineita on ETA:ssa valmistettu tai käsitelty 6 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä enemmän, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 artiklan määräysten soveltamista. Näiden aineiden ei tarvitse olla riittävästi valmistettuja tai käsiteltyjä.

2. Tuotteita pidetään ETA:n alkuperätuotteina, jos ne on tuotettu siellä käyttäen minkä tahansa 27 ja 28 päivänä marraskuuta 1995 pidetyssä Euro-Välimeri-konferenssissa annettuun Barcelonan julistukseen perustuvaan Euro-Välimeri-kumppanuuteen osallistuvan maan ⁽³⁾ alkuperäaineita, edellyttäen että kyseisiä aineita on ETA:ssa valmistettu tai käsitelty 6 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä enemmän, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 artiklan määräysten soveltamista. Näiden aineiden ei tarvitse olla riittävästi valmistettuja tai käsiteltyjä.

3. Jos valmistusta tai käsittelyä ei ole ETA:ssa suoritettu 6 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä enemmän, valmistusta pidetään ETA:n alkuperätuotteena vain, jos siellä syntynyt arvonlisäys on suurempi kuin käytettyjen jonkin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen maan alkuperäainesten arvo. Jos näin ei ole, valmistusta pidetään sen maan alkuperätuotteena, jonka ETA:ssa suoritettussa valmistuksessa käytettyjen alkuperäainesten arvo on korkein.

4. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen maiden alkuperätuotteet, joille ei suoriteta mitään valmistusta tai käsittelyä ETA:ssa, säilyttävät alkuperänsä, jos ne viedään johonkin näistä maista.

5. Tämän artiklan mukaista kumulaatiota voidaan soveltaa ainoastaan seuraavin edellytyksin:

a) alkuperäaseman saamiseen osallistuvien maiden ja määrämään välillä sovelletaan tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) XXIV artiklan mukaista, etuuskohtelukauppaa koskevaa sopimusta;

b) ainekset ja tuotteet ovat saaneet alkuperäaseman sovellettaessa samanlaisia alkuperäsääntöjä kuin tämän pöytäkirjan säännöt;

ja

c) kumulaation soveltamiseen tarvittavien vaatimusten täyttymisestä on ilmoitettu *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa ja muissa sopimuspuolissa niiden omia menettelyjä noudattaen.

Tämän artiklan mukaista kumulaatiota sovelletaan *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa olevassa ilmoituksessa mainitusta päivämäärästä.

Euroopan unioni antaa muille sopimuspuolille Euroopan komission välityksellä yksityiskohtaiset tiedot 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen maiden kanssa sovellettavista sopimuksista, mukaan lukien niiden voimaantulopäivät ja vastaavat alkuperäsäännöt.

⁽¹⁾ Liechtensteinin ruhtinaskunnalla on tulliliitto Sveitsin kanssa, ja se on Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuoli.

⁽²⁾ Albania, Bosnia ja Hertsegovina, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Montenegro, Serbia ja Kosovo siten kuin se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1244/99 määritelty.

⁽³⁾ Algeria, Egypti, Israel, Jordania, Libanon, Marokko, Syyria, Tunisia, Länsiranta ja Gazan kaista.

4 artikla

Kokonaan tuotetut tuotteet

1. Seuraavia tuotteita pidetään ETA:ssa kokonaan tuotettuina:
 - a) niiden maaperästä tai merenpohjasta louhitut kivennäistuotteet;
 - b) siellä korjatut kasvituotteet;
 - c) siellä syntyneet ja kasvatetut elävät eläimet;
 - d) siellä kasvatetuista elävistä eläimistä saadut tuotteet;
 - e) siellä metsästämyllä tai kalastamalla saadut tuotteet;
 - f) sopimuspuolten alusten niiden aluevesien ulkopuolelta pyytämät merikalastustuotteet ja muut tuotteet;
 - g) niiden tehdasaluksilla ainoastaan f alakohdassa tarkoitetuista tuotteista valmistetut tuotteet;
 - h) siellä kerätyt yksinomaan raaka-aineiden talteenottoon soveltuvat käytetyt tavarat, myös yksinomaan uudelleen pinnoitettaviksi tai jätekäyttöön soveltuvat käytetyt ulkorengaat;
 - i) siellä suoritetuista valmistustoimenpiteistä syntyneet jätteet ja romu;
 - j) niiden aluevesien ulkopuolisesta merenpohjasta tai merenpohjan alaisista kerrostumista saadut tuotteet, jos niillä on yksinoikeus hyödyntää tätä merenpohjaa tai sen alaisia kerrostumia;
 - k) siellä yksinomaan a–j alakohdassa tarkoitetuista tuotteista valmistetut tavarat.
2. Edellä 1 kohdan f ja g alakohdassa käytettyjä ilmaisuja 'sopimuspuolten alukset' ja 'niiden tehdasalukset' sovelletaan ainoastaan aluksiin ja tehdasaluksiin,
 - a) jotka on merkitty tai ilmoitettu Euroopan unionin jäsenvaltion tai EFTA-valtion alusrekisteriin;
 - b) jotka purjehtivat Euroopan unionin jäsenvaltion tai EFTA-valtion lipun alla;
 - c) jotka ovat vähintään puoliksi Euroopan unionin jäsenvaltion tai EFTA-valtion kansalaisten tai sellaisen yhtiön omistuksessa, jonka kotipaikka sijaitsee jossakin näistä valtioista ja jonka johtaja tai johtajat, hallituksen tai hallintoneuvoston puheenjohtaja ja näiden elinten jäsenten enemmistö ovat Euroopan unionin jäsenvaltion tai EFTA-valtion kansalaisia ja jonka pääomasta lisäksi henkilöyhtiöiden ja osakeyhtiöiden osalta vähintään puolet kuuluu näille valtioille tai niiden julkisille laitoksille taikka kansalaisille;
 - d) joiden päällistö koostuu Euroopan unionin jäsenvaltion tai EFTA-valtion kansalaisista;ja
 - e) joiden miehistöstä vähintään 75 prosenttia on Euroopan unionin jäsenvaltion tai EFTA-valtion kansalaisia.

5 artikla

Riittävästi valmistetut tai käsitellyt tuotteet

1. Sovellettaessa 2 artiklan määräyksiä pidetään tuotteita, jotka eivät ole kokonaan tuotettuja, riittävästi valmistettuina tai käsiteltyinä, jos liitteessä II olevassa luettelossa määrätyt edellytykset täyttyvät.

Näissä edellytyksissä ilmoitetaan kaikkien tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta valmistus tai käsittely, joka on suoritettava valmistuksessa käytetyille ei-alkuperäaineille, ja niitä sovelletaan ainoastaan tällaisiin aineksiin. Tästä seuraa, että jos tuotetta, joka on saanut alkuperäaseman, koska se täyttää luettelossa määrätyt edellytykset, käytetään toisen tuotteen valmistuksessa, siihen ei sovelleta sitä tuotetta koskevia edellytyksiä, jonka valmistuksessa sitä käytetään, eikä sen valmistuksessa mahdollisesti käytettyjä ei-alkuperäaineita oteta huomioon.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, ei-alkuperäaineita, joita liitteessä II olevassa luettelossa määrättyjen edellytysten mukaan ei saa käyttää tuotteen valmistuksessa, saa kuitenkin käyttää, jos

- a) niiden yhteisarvo on enintään 10 prosenttia tuotteen vapaasti tehtaalla -hinnasta;
- b) mitään niistä prosenttimääristä, jotka luettelossa annetaan ei-alkuperäainesten enimmäisarvoksi, ei ylitetä tämän kohdan soveltamisen johdosta.

Tätä kohtaa ei sovelleta harmonoidun järjestelmän 50–63 ryhmän tuotteisiin.

3. Edellä olevia 1 ja 2 kohtaa sovelletaan, jollei 6 artiklassa toisin määrätä.

6 artikla

Riittämättömät valmistus- tai käsittelytoimet

1. Seuraavia valmistus- tai käsittelytoimenpiteitä pidetään riittämättöminä antamaan alkuperäasema riippumatta siitä, täyttyvätkö 5 artiklan vaatimukset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista:

- a) toimenpiteet tuotteiden kunnan säilymisen varmistamiseksi kuljetuksen ja varastoinnin aikana;
- b) kollien jakaminen ja yhdistäminen;
- c) pesu, puhdistus; pölyn, oksidin, öljyn, maalin tai muun peiteaineen poistaminen;
- d) tekstiilien silytys tai prässäys;
- e) yksinkertainen maalaus ja kiillotus;
- f) viljan ja riisin esikuorinta, valkaisu osittain tai kokonaan, kiillotus ja lasitus;
- g) sokerin värjäys tai sokeripalojen muodostus;
- h) hedelmien, pähkinöiden ja vihannesten kuoriminen ja kivien poisto;
- i) teroitus, yksinkertainen hiominen tai yksinkertainen leikkaaminen;
- j) seulonta, lajittelu, luokittelu, ryhmittely, yhteensovitus; (myös tavaroiden järjestäminen sarjoiksi);
- k) yksinkertainen pullotus, tölkitys, pussitus, koteloihin tai rasioihin pakkaaminen, kartongille tai levyille kiinnittäminen ja kaikki muut yksinkertaiset pakkaustoimenpiteet;
- l) merkkien, nimilappujen, logojen ja muiden vastaavanlaisten tunnusten kiinnittäminen tai painaminen tuotteisiin tai niiden pakkauksiin;
- m) erilaistenkin tuotteiden yksinkertainen sekoittaminen;
- n) sokerin sekoittaminen minkä tahansa aineksen kanssa;
- o) osien yksinkertainen yhdistäminen kokonaiseksi tuotteeksi tai tuotteiden purkaminen osiin;
- p) kahden tai useamman a–o alakohdassa mainitun toimenpiteen toteuttaminen yhdessä;
- q) eläinten teurastus.

2. Kaikki tietyille tuotteille ETA:ssa suoritettuja toimenpiteitä on otettava kokonaisuutena huomioon määritettäessä, pidetäänkö kyseiselle tuotteelle suoritettua valmistusta tai käsittelyä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla riittämättömänä.

7 artikla

Kelpuuttamisen yksikkö

1. Kelpuuttamisen yksikkö tämän pöytäkirjan määräyksiä sovellettaessa on se tuote, jota pidetään perusyksikkönä määritettäessä nimike harmonoidun järjestelmän nimikkeistön mukaan.

Tästä seuraa, että

- a) kun tavaryhmästä tai -yhdistelmästä koostuva tuote luokitellaan harmonoidun järjestelmän mukaan yhteen ainoaan nimikkeeseen, tämä kokonaisuus muodostaa kelpuuttamisen yksikön;
 - b) kun lähetys koostuu useasta samanlaisesta tuotteesta, jotka luokitellaan samaan harmonoidun järjestelmän nimikkeeseen, tämän pöytäkirjan määräyksiä sovelletaan kuhunkin tuotteeseen erikseen.
2. Jos harmonoidun järjestelmän yleisen tulkintasäännön 5 mukaan pakkausta pidetään tuotteeseen kuuluvana luokiteltaessa, sitä on pidettävä tuotteeseen kuuluvana myös alkuperää määritettäessä.

8 artikla

Tarvikkeet, varaosat ja työkalut

Tarvikkeiden, varaosien ja työkalujen, jotka toimitetaan yhdessä laitteiston, koneen, laitteen tai ajoneuvon kanssa, jotka kuuluvat tavanomaisena varustuksena tähän laitteistoon, koneeseen, laitteeseen tai ajoneuvoon ja jotka sisältyvät sen hintaan taikka joita ei laskuteta erikseen, katsotaan muodostavan kyseisen laitteiston, koneen, laitteen tai ajoneuvon kanssa yhden kokonaisuuden.

9 artikla

Sarjat

Harmonoidun järjestelmän yleisen tulkintasäännön 3 mukaisia sarjoja pidetään alkuperätuotteina, jos kaikki sarjaan kuuluvat tuotteet ovat alkuperätuotteita. Jos sarja koostuu sekä alkuperätuotteista että ei-alkuperätuotteista, sitä on kuitenkin kokonaisuutena pidettävä alkuperätuotteena, jos ei-alkuperätuotteiden arvo on enintään 15 prosenttia sarjan vapaasti tehtaalla -hinnasta.

10 artikla

Neutraalit tekijät

Määritettäessä, onko tuote alkuperätuote, ei ole tarpeen todeta seuraavien tuotteen valmistuksessa käytettyjen tuotteiden alkuperää:

- a) energia ja polttoaineet;
- b) laitokset ja laitteistot;
- c) koneet ja työkalut;
- d) tavarat, jotka eivät sisälly ja joiden ei ole tarkoitus sisältyä tuotteen lopulliseen koostumukseen.

III OSASTO

ALUEESEEN LIITTYVÄT VAATIMUKSET

11 artikla

Alueperiaate

1. Edellä II osastossa alkuperäaseman saamiselle määrättyjen edellytysten on täyttyvä keskeytyksettä ETA:ssa, jollei 3 artiklassa ja tämän artiklan 3 kohdassa toisin määrätä.

2. Jos ETA:sta johonkin muuhun maahan viedyt alkuperätuotteet palautetaan, niitä on, jollei 3 artiklassa toisin määrätä, pidettävä ei-alkuperätuotteina, jollei tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla voida osoittaa, että

a) palautettavat tavarat ovat samoja kuin viedyt tavarat;

ja

b) niille ei ole suoritettu kyseisessä maassa tai viennin aikana muita kuin niiden kunnan säilyttämiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

3. ETA:n ulkopuolella suoritettu valmistus tai käsittely ETA:sta viedyille ja sinne jälleentuoduille aineksille ei vaikuta alkuperäaseman saamiseen II osastossa määrätyillä edellytyksillä, jos

a) kyseiset ainekset ovat ETA:ssa kokonaan tuotettuja tai niitä on ennen niiden vientiä valmistettu tai käsitelty siellä 6 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä enemmän;

ja

b) tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla voidaan osoittaa, että

i) jälleentuodut tavarat on saatu vietyjä aineksia valmistamalla tai käsittelemällä;

ja

ii) ETA:n ulkopuolella tämän artiklan määräyksiä soveltamalla yhteensä saavutettu arvonlisäys on enintään 10 prosenttia sen valmiin tuotteen, jolle alkuperäasemaa vaaditaan, vapaasti tehtaalla -hinnasta.

4. Edellä olevan 3 kohdan määräyksiä sovellettaessa alkuperäaseman saamiselle II osastossa määrättyjä edellytyksiä ei sovelleta ETA:n ulkopuolella suoritettuun valmistukseen tai käsittelyyn. Kuitenkin silloin, kun valmiin tuotteen alkuperäaseman määrittämiseksi sovelletaan liitteessä II olevan luettelon mukaista sääntöä, joka määrää kaikkien käytettyjen ei-alkuperäainesten enimmäisarvon, asianomaisen osapuolen alueella käytettyjen ei-alkuperäainesten yhteisarvo ja tämän artiklan määräysten mukaisesti ETA:n ulkopuolella yhteensä saavutettu arvonlisäys yhteen laskettuina eivät saa ylittää mainittua prosenttimäärää.

5. Sovellettaessa 3 ja 4 kohdan määräyksiä 'yhteensä saavutettu arvonlisäys' tarkoittaa kaikkia ETA:n ulkopuolella syntyneitä kustannuksia, mukaan lukien siellä käytettyjen aineiden arvo.

6. Edellä olevien 3 ja 4 kohdan määräyksiä ei sovelleta tuotteisiin, jotka eivät täytä liitteessä II olevassa luettelossa mainittuja edellytyksiä ja joita voidaan pitää riittävästi valmistettuina tai käsiteltyinä vain soveltamalla 5 artiklan 2 kohdassa määrättyä yleistä poikkeusta.

7. Edellä olevien 3 ja 4 kohdan määräyksiä ei sovelleta tuotteisiin, jotka kuuluvat harmonoidun järjestelmän 50–63 ryhmään.

8. Tämän artiklan mukainen valmistus tai käsittely ETA:n ulkopuolella tapahtuu ulkoisessa jalostusmenettelyssä tai sen kaltaisessa menettelyssä.

12 artikla

Suora kuljetus

1. Sopimuksen mukaista etuuskohtelua sovelletaan ainoastaan tämän pöytäkirjan vaatimukset täyttäviin tuotteisiin, joiden kuljetus tapahtuu suoraan ETA:n sisällä tai sellaisten 3 artiklassa tarkoitettujen maiden alueiden kautta, joihin voidaan soveltaa kumulaatiota. Yhden lähetyksen muodostavat tuotteet voidaan kuitenkin kuljettaa muiden alueiden kautta, tarvittaessa uudelleen lastaten tai väliaikaisesti varastoiden näillä alueilla, jos tuotteet pysyvät kauttakuljetus- tai varastointimaan tulliviranomaisten valvonnassa ja niille ei tehdä muita toimintoja kuin purkaus, uudelleenlastaus tai niiden kunnan säilyttämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Alkuperätuotteet voidaan kuljettaa putkijohdoissa muun kuin ETA:an kuuluvan alueen kautta.

2. Edellä 1 kohdassa määrättyjen edellytysten täyttyminen osoitetaan tuojamaan tulliviranomaisille esittämällä
- a) yksi ainoa kuljetusasiakirja, jolla tavarat on kuljetettu viejämaasta kauttakuljetusmaan kautta; tai
- b) kauttakuljetusmaan tulliviranomaisten antama todistus, jossa
- i) on tarkka kuvaus tuotteista,
- ii) ilmoitetaan tuotteiden purkamisen ja uudelleenlastauksen päivämäärät ja tarvittaessa käytettyjen alusten tai muiden kuljetusvälineiden nimet,
- ja
- iii) vahvistetaan ne olosuhteet, joissa tuotteet ovat olleet kauttakuljetusmaassa; tai
- c) jos edellä mainittuja ei ole, muita asian kannalta olennaisia asiakirjoja.

13 artikla

Näyttelyt

1. Alkuperä tuotteille, jotka on lähetetty muussa kuin sellaisessa 3 artiklassa tarkoitettussa maassa, johon voidaan soveltaa kumulaatiota, pidettävään näyttelyyn ja jotka myydään näyttelyn jälkeen ETA:an tuotaviksi, myönnetään tuonnissa sopimuksen määräysten mukaiset etuudet, jos tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoitetaan, että
- a) viejä on lähettänyt tuotteet jonkin sopimuspuolen alueelta maahan, jossa näyttely pidetään, ja pitänyt niitä siellä näytteillä;
- b) kyseinen viejä on myynyt tai muuten luovuttanut tuotteet toisen sopimuspuolen alueella olevalle henkilölle;
- c) tuotteet on lähetetty näyttelyn aikana tai välittömästi sen jälkeen siinä tilassa, jossa ne lähetettiin näyttelyä varten;
- ja
- d) sen jälkeen kun tuotteet on lähetetty näyttelyyn, niitä ei ole käytetty muihin tarkoituksiin kuin kyseisessä näyttelyssä esittelyyn.
2. Alkuperäselvitys on annettava tai laadittava V osaston määräysten mukaisesti ja esitettävä tavanomaisella tavalla tuojamaan tulliviranomaisille. Siinä on ilmoitettava näyttelyn nimi ja osoite. Tarvittaessa voidaan vaatia kirjallinen lisäselvitys olosuhteista, joissa tuotteita on pidetty näytteillä.
3. Edellä olevan 1 kohdan määräyksiä sovelletaan kaikkiin kaupan, teollisuuden, maatalouden ja käsiteollisuuden näyttelyihin, messuihin tai niiden kaltaisiin julkisiin esittelytilaisuuksiin, joita ei ole järjestetty yksityisiin tarkoituksiin kauppoissa tai liiketiloissa ulkomaisten tuotteiden myymiseksi ja joiden aikana tuotteet pysyvät tullivalvonnassa.

IV OSASTO

TULLINPALAUTUS TAI TULLEISTA VAPAUTTAMINEN

14 artikla

Tullinpalautuksen tai tulleista vapauttamisen kieltäminen

1. Ei-alkuperäaineiksille, joita on käytetty sellaisten tuotteiden valmistuksessa, jotka ovat ETA:n tai jonkin 3 artiklassa tarkoitettun maan alkuperä tuotteita ja joille on annettu tai laadittu alkuperäselvitys V osaston määräysten mukaisesti, ei myönnetä missään sopimuspuolena olevassa maassa tullinpalautusta tai vapautusta tulleista missään muodossa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua kieltoa sovelletaan kaikkiin tullien tai vaikutukseltaan niitä vastaavien maksujen osittaista tai täydellistä palauttamista, peruuttamista tai niistä vapauttamista koskeviin järjestelyihin, joita jokin sopimuspuoli soveltaa valmistuksessa käytettyihin aineksiin, kun tällaista palauttamista, peruuttamista tai vapauttamista nimenomaisesti tai tosiasiallisesti sovelletaan siinä tapauksessa, että näistä aineksista valmistetut tuotteet viedään maasta, mutta ei siinä tapauksessa, että ne on tarkoitettu kotimaiseen käyttöön siellä.
3. Alkuperäselvityksessä tarkoitettujen tuotteiden viejän on oltava valmis milloin tahansa tulliviranomaisten pyynnöstä esittämään kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan, että tuotteiden valmistuksessa käytetyistä ei-alkuperäaineista ei ole saatu tullinpalautusta ja että kaikki tällaisiin aineksiin sovellettavat tullit tai vaikutukseltaan niitä vastaavat maksut on tosiasiallisesti maksettu.
4. Edellä olevien 1–3 kohdan määräyksiä sovelletaan ei-alkuperätuotteiden osalta myös 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin pakkauksiin, 8 artiklassa tarkoitettuihin tarvikkeisiin, varaosiin ja työkaluihin ja 9 artiklassa tarkoitettuihin sarjaan kuuluviin tuotteisiin.
5. Edellä olevien 1–4 kohdan määräykset koskevat ainoastaan sellaisia aineksia, joihin tätä sopimusta sovelletaan. Näissä määräyksissä ei liioin estetä soveltamasta maataloustuotteiden viennissä vientitukijärjestelmää sopimuksen määräysten mukaisesti.

V OSASTO

ALKUPERÄSELVITYS

15 artikla

Yleiset vaatimukset

1. Alkuperätuotteet saavat sopimuspuolen alueelle tuotaessa sopimuksen määräysten mukaiset etuudet, jos niistä esitetään jokin seuraavista alkuperäselvityksistä:
 - a) liitteessä III a esitetyn mallin mukainen EUR.1-tavaratodistus;
 - b) liitteessä III b esitetyn mallin mukainen EUR–MED-tavaratodistus;
 - c) 21 artiklan 1 kohdassa mainituissa tapauksissa ilmoitus, jäljempänä 'alkuperäilmoitus' tai 'EUR–MED-alkuperäilmoitus', jonka viejä antaa kauppalaskussa, lähetysluettelossa tai muussa sellaisessa kaupallisessa asiakirjassa, jossa tuotteiden kuvaus on riittävän yksityiskohtainen niiden tunnistamiseksi. Alkuperäilmoitusten teksti on liitteissä IV a ja IV b.
2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, tämän pöytäkirjan mukaiset alkuperätuotteet saavat 26 artiklassa mainituissa tapauksissa sopimuksen määräysten mukaiset etuudet ilman, että on tarpeen esittää mitään 1 kohdassa tarkoitetuista alkuperäselvityksistä.

16 artikla

EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen antamismenettely

1. Viejamaan tulliviranomaiset antavat EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen viejän tai tämän valtuuttaman edustajan viejän vastuulla tekemästä kirjallisesta hakemuksesta.
2. Tätä varten viejä tai tämän valtuuttama edustaja täyttää sekä EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen että hakemuslomakkeen, joiden mallit esitetään liitteissä III a ja III b. Nämä lomakkeet täytetään jollakin niistä kielistä, joilla sopimus on tehty, ja viejamaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jos lomakkeet täytetään käsin, ne on täytettävä musteella painokirjaimin. Tuotteiden kuvaus on merkittävä sille varattuun kohtaan jättämättä väliin tyhjiä rivejä. Jos kohtaa ei täytetä kokonaan, kuvauksen viimeisen rivin alle on vedettävä vaakasuora viiva ja täyttämätön tila on suljettava viivalla.
3. EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistusta hakevan viejän on oltava valmis milloin tahansa sen viejamaan tulliviranomaisten pyynnöstä, jossa EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistus annetaan, esittämään kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan tuotteiden alkuperäsema sekä tämän pöytäkirjan muiden vaatimusten täyttyminen.

4. Sopimuspuolen tulliviranomaiset antavat EUR.1-tavaratodistuksen seuraavissa tapauksissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 5 kohdan soveltamista:

- jos asianomaisia tuotteita voidaan pitää ETA:n tai jonkin 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun maan, johon voidaan soveltaa kumulaatiota, alkuperätuotteina, ilman että kumulaatiota sovelletaan jonkin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun maan alkuperäaineisiin, ja tuotteet täyttävät tämän pöytäkirjan muut vaatimukset;
- jos asianomaisia tuotteita voidaan pitää jonkin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun maan, johon voidaan soveltaa kumulaatiota, alkuperätuotteina, ilman että kumulaatiota sovelletaan jonkin 3 artiklassa tarkoitetun maan alkuperäaineisiin, ja tuotteet täyttävät tämän pöytäkirjan muut vaatimukset, edellyttäen että alkuperämaassa on annettu EUR–MED-tavaratodistus tai EUR–MED-alkuperäilmoitus.

5. Sopimuspuolen tulliviranomaiset antavat EUR–MED-tavaratodistuksen, jos asianomaisia tuotteita voidaan pitää ETA:n tai jonkin 3 artiklassa tarkoitetun maan, johon voidaan soveltaa kumulaatiota, alkuperätuotteina, ja ne täyttävät tämän pöytäkirjan vaatimukset ja

- kumulaatiota on sovellettu jonkin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun maan alkuperäaineisiin, tai
- tuotteita voidaan käyttää aineksina kumulaation yhteydessä tuotteiden valmistamiseksi johonkin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun maahan suuntautuvaan vientiin, tai
- tuotteet voidaan jälleenviedä määrämaasta johonkin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun maahan.

6. EUR–MED-tavaratodistuksen 7 kohdassa on oltava jompikumpi seuraavista englanninkielisistä merkinnöistä:

- jos alkuperä on saatu soveltamalla kumulaatiota yhden tai useamman 3 artiklassa tarkoitetun maan alkuperäaineisiin:

”CUMULATION APPLIED WITH” (maan nimi / maiden nimet);

- jos alkuperä on saatu soveltamatta kumulaatiota yhden tai useamman 3 artiklassa tarkoitetun maan alkuperäaineisiin:

”NO CUMULATION APPLIED”.

7. EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen antavat tulliviranomaiset toteutettavat kaikki tarvittavat toimenpiteet tuotteiden alkuperäaseman ja tämän pöytäkirjan muiden vaatimusten täyttymisen tarkastamiseksi. Tätä varten niillä on oikeus vaatia todistusaineistoa ja tarkastaa viejän tilit tai tehdä muita tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia. Ne myös varmistavat, että 2 kohdassa tarkoitettujen lomakkeiden täytetään asianmukaisesti. Ne tarkastavat erityisesti, että tuotekuvaukselle varattu kohta on täytetty siten, että siihen on mahdotonta tehdä vilpillisiä lisäyksiä.

8. EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen antamispäivä merkitään tavaratodistuksen 11 kohtaan.

9. Tulliviranomaiset antavat EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen, ja se annetaan viejän käyttöön heti, kun vienti on tosiasiallisesti tapahtunut tai varmistunut.

17 artikla

Jälkikäteen annettavat EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistukset

1. Sen estämättä, mitä 16 artiklan 9 kohdassa määrätään, EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistus voidaan poikkeuksellisesti antaa siihen merkittyjen tuotteiden viennin jälkeen, jos

- a) sitä ei ollut annettu vientihetkellä erehdysten, tahattomien laiminlyöntien tai erityisolosuhteiden vuoksi;

tai

- b) tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoitetaan, että EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistus on annettu, mutta sitä ei ole tuonnissa hyväksytty teknisistä syistä.

2. Sen estämättä, mitä 16 artiklan 9 kohdassa määrätään, EUR–MED-tavaratodistus voidaan antaa sellaisten siihen merkittyjen tuotteiden viennin jälkeen, joille on annettu EUR.1-tavaratodistus vientihetkellä, jos tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoitetaan, että 16 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen edellytykset täyttyvät.
3. Sovelletaessa 1 ja 2 kohtaa viejän on ilmoitettava hakemuksessaan EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistukseen merkittyjen tuotteiden vientipaikka ja -päivä sekä perusteet pyynnölleen.
4. Tulliviranomaiset voivat antaa EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen jälkikäteen vasta todettuaan viejän hakemuksessa annettujen tietojen olevan vastaavien asiakirjojen mukaisia.
5. Jälkikäteen annettuihin EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksiin on tehtävä seuraava englanninkielinen merkintä:
"ISSUED RETROSPECTIVELY".
EUR–MED-tavaratodistuksiin, jotka annetaan jälkikäteen 2 kohtaa soveltaen, on tehtävä seuraava englanninkielinen merkintä:
"ISSUED RETROSPECTIVELY (Original EUR.1 No [antamispäivämäärä ja -paikka])".
6. Edellä 5 kohdassa tarkoitettu merkintä tehdään EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen 7 kohtaan.

18 artikla

EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen kaksoiskappaleen antaminen

1. Jos EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistus varastetaan tai se katoaa tai tuhoutuu, viejä voi pyytää todistuksen antaneilta tulliviranomaisilta kaksoiskappaleen, joka laaditaan niiden hallussa olevien vientiasiakirjojen perusteella.
2. Näin annettuun kaksoiskappaleeseen on tehtävä seuraava englanninkielinen merkintä:
"DUPLICATE".
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu merkintä tehdään EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen kaksoiskappaleen 7 kohtaan.
4. Kaksoiskappale, johon on merkittävä alkuperäisen EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen antamispäivämäärä, on voimassa kyseisestä päivästä alkaen.

19 artikla

EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen antaminen aikaisemmin annetun tai laaditun alkuperäselvityksen perusteella

Kun alkuperä tuotteet asetetaan sopimuspuolen tullitoimipaikan valvontaan, alkuperäinen alkuperäselvitys voidaan korvata yhdellä tai useammalla EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksella kaikkien näiden tuotteiden tai niistä osan lähettämiseksi muualle ETA:an. Korvaavan EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen antaa se tullitoimipaikka, jonka valvontaan tuotteet asetetaan.

20 artikla

Kirjanpidollinen erottelu

1. Jos samanlaisten tai keskenään korvattavissa olevien alkuperä- ja ei-alkuperäainesten erillisvarastointi aiheuttaa huomattavia kustannuksia tai merkittäviä vaikeuksia, tulliviranomaiset voivat asianomaisten kirjallisesta pyynnöstä antaa luvan käyttää niin kutsuttua kirjanpidollisen erottelun menetelmää, jäljempänä 'menetelmä', kyseisten varastojen hallinnoimiseksi.

2. Menetelmää käytettäessä on pystyttävä varmistamaan, että tietyinä viiteajanjaksona tuotettujen tuotteiden, joita voidaan pitää "alkuperätuotteina", lukumäärä on sama kuin jos varastot olisivat olleet fyysisesti erillään.
3. Tulliviranomaiset voivat myöntää 1 kohdassa tarkoitetun luvan asianmukaisina pitämillään edellytyksillä.
4. Menetelmää on sovellettava ja sen soveltaminen dokumentoitava siinä maassa sovellettavien yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti, jossa tuote valmistetaan.
5. Menetelmän käyttöön luvan saanut voi tapauksen mukaan antaa tai hakea alkuperäselvityksiä tuotemäärälle, jonka voidaan katsoa muodostuvan alkuperätuotteista. Luvan saaneen on tulliviranomaisten pyynnöstä annettava selvitys siitä, kuinka määriä on hallinnoitu.
6. Tulliviranomaiset valvovat luvan käyttöä ja voivat milloin tahansa peruuttaa sen, jos luvan saanut käyttää sitä sääntöjenvastaisesti tai ei täytä jotain muuta tässä pöytäkirjassa vahvistettua edellytystä.

21 artikla

Alkuperäilmoituksen tai EUR–MED-alkuperäilmoituksen laatimista koskevat edellytykset

1. Edellä 15 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun alkuperäilmoituksen tai EUR–MED-alkuperäilmoituksen voi laatia
 - a) 22 artiklassa tarkoitettu valtuutettu viejä;
 - tai
 - b) kuka tahansa viejä yhdestä tai useammasta kollista muodostuvalle, yhteensä enintään 6 000 euron arvosta alkuperätuotteita sisältävälle lähetykselle.
2. Alkuperäilmoitus voidaan laatia seuraavissa tapauksissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 kohdan soveltamista:
 - jos asianomaisia tuotteita voidaan pitää ETA:n tai jonkin 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun maan, johon voidaan soveltaa kumulaatiota, alkuperätuotteina, ilman että kumulaatiota sovelletaan jonkin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun maan alkuperäaineisiin, ja tuotteet täyttävät tämän pöytäkirjan muut vaatimukset;
 - jos asianomaisia tuotteita voidaan pitää jonkin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun maan, johon voidaan soveltaa kumulaatiota, alkuperätuotteina, ilman että kumulaatiota sovelletaan jonkin 3 artiklassa tarkoitetun maan alkuperäaineisiin, ja tuotteet täyttävät tämän pöytäkirjan muut vaatimukset, edellyttäen että alkuperämaassa on annettu EUR–MED-tavaratodistus tai EUR–MED-alkuperäilmoitus.
3. EUR–MED-alkuperäilmoitus voidaan laatia, jos asianomaisia tuotteita voidaan pitää ETA:n tai jonkin 3 artiklassa tarkoitetun maan, johon voidaan soveltaa kumulaatiota, alkuperätuotteina, ja ne täyttävät tämän pöytäkirjan vaatimukset ja
 - kumulaatiota on sovellettu jonkin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun maan alkuperäaineisiin, tai
 - tuotteita voidaan käyttää aineksina kumulaation yhteydessä tuotteiden valmistamiseksi johonkin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun maahan suuntautuvaan vientiin,
 - tai
 - tuotteet voidaan jälleenviedä määräraasta johonkin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun maahan.
4. EUR–MED-alkuperäilmoituksessa on oltava jompikumpi seuraavista englanninkielisistä merkinnöistä:
 - jos alkuperä on saatu soveltamalla kumulaatiota yhden tai useamman 3 artiklassa tarkoitetun maan alkuperäaineisiin:

"CUMULATION APPLIED WITH " (maan nimi / maiden nimet);

— jos alkuperä on saatu soveltamatta kumulaatiota yhden tai useamman 3 artiklassa tarkoitetun maan alkuperäaineisiin:

”NO CUMULATION APPLIED”.

5. Viejän, joka laatii alkuperäilmoituksen tai EUR–MED-alkuperäilmoituksen, on oltava valmis milloin tahansa viejään tulliviranomaisten pyynnöstä esittämään kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan asianomaisten tuotteiden alkuperäasema ja tämän pöytäkirjan muiden vaatimusten täyttyminen.

6. Viejä laatii alkuperäilmoituksen tai EUR–MED-alkuperäilmoituksen kirjoittamalla koneella, leimaamalla tai painamalla kauppalaskuun, lähetysluetteloon tai muuhun kaupalliseen asiakirjaan liitteissä IV a ja IV b olevan tekstin mukaisen ilmoituksen käyttäen yhtä näissä liitteissä annetuista erikielisistä toisoinnoista ja viejään kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jos ilmoitus kirjoitetaan käsin, se on kirjoitettava musteella painokirjaimin.

7. Alkuperäilmoituksessa ja EUR–MED-alkuperäilmoituksessa on oltava viejän käsin kirjoittama alkuperäinen allekirjoitus. Jäljempänä 22 artiklassa tarkoitettua valtuutettua viejää ei kuitenkaan vaadita allekirjoittamaan tällaisia ilmoituksia, jos hän antaa viejään tulliviranomaisille kirjallisen sitoumuksen, että hän ottaa jokaisesta alkuperäilmoituksesta, josta hänet voidaan tunnistaa, täyden vastuun, niin kuin hän olisi käsin allekirjoittanut sen.

8. Viejä voi laatia alkuperäilmoituksen tai EUR–MED-alkuperäilmoituksen, kun siinä tarkoitetut tuotteet viedään maasta tai viennin jälkeen, jos se esitetään tuojamaassa viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun siinä tarkoitetut tuotteet on tuotu maahan.

22 artikla

Valtuutettu viejä

1. Viejään tulliviranomaiset voivat antaa sellaiselle viejälle, jäljempänä ’valtuutettu viejä’, joka harjoittaa sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden usein tapahtuvaa vientiä, luvan laatia alkuperäilmoituksia tai EUR–MED-alkuperäilmoituksia asianomaisten tuotteiden arvosta riippumatta. Tällaista lupaa hakevan viejän on annettava kaikki tulliviranomaisten tarpeellisina pitämät takeet tuotteiden alkuperäaseman ja muiden tässä pöytäkirjassa asetettujen vaatimusten täyttymisen tarkastamiseksi.

2. Tulliviranomaiset voivat asettaa valtuutetun viejän aseman myöntämiselle kaikki tarpeellisena pitämänsä edellytykset.

3. Tulliviranomaiset antavat valtuutetulle viejälle tullin lupanumeron, joka merkitään alkuperäilmoitukseen tai EUR–MED-alkuperäilmoitukseen.

4. Tulliviranomaiset valvovat valtuutetun viejän luvankäyttöä.

5. Tulliviranomaiset voivat milloin tahansa peruuttaa luvan. Niiden on tehtävä näin silloin, kun valtuutettu viejä ei enää anna 1 kohdassa tarkoitettuja takeita, ei enää täytä 2 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä tai muutoin käyttää lupaa väärin.

23 artikla

Alkuperäselvityksen voimassaolo

1. Alkuperäselvitys on voimassa neljä kuukautta siitä päivästä, jona se on annettu viejään, ja se on esitettävä mainitun ajan kuluessa tuojamaan tulliviranomaisille.

2. Alkuperäselvitykset, jotka esitetään tuojamaan tulliviranomaisille 1 kohdassa mainitun esittämismääräajan päätyttyä, voidaan hyväksyä etuuskohtelun soveltamista varten, jos nämä asiakirjat ovat jääneet esittämättä ennen määräajan päättymistä poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.

3. Muissa myöhästymistapauksissa tuojamaan tulliviranomaiset voivat hyväksyä alkuperäselvitykset, jos tuotteet on esitetty niille ennen mainitun määräajan päättymistä.

24 artikla

Alkuperäselvityksen esittäminen

Alkuperäselvitys on esitettävä tuojamaan tulliviranomaisille tässä maassa sovellettavien menettelyjen mukaisesti. Mainitut viranomaiset voivat vaatia alkuperäselvityksen käännöksen, ja ne voivat lisäksi vaatia, että tuonti-ilmoitusta täydennetään tuojan vakuutuksella siitä, että tuotteet täyttävät sopimuksen soveltamiseksi vaadittavat edellytykset.

25 artikla

Tuonti osalähetyksinä

Jos tuojan pyynnöstä harmonoidun järjestelmän XVI ja XVII jaksoon tai nimikkeisiin 7308 ja 9406 kuuluva harmonoidun järjestelmän yleisessä tulkintasäännössä 2 a tarkoitettu osiin purettu tai kokoamaton tuote tuodaan maahan osalähetyksinä tuojamaan tulliviranomaisten määräämin edellytyksin, tulliviranomaisille esitetään tällaisesta tuotteesta yksi alkuperäselvitys ensimmäistä osalähetystä tuotaessa.

26 artikla

Poikkeukset alkuperäselvityksen esittämisestä

1. Yksityishenkilöiden yksityishenkilöille pikkulähetyksinä lähettämät tuotteet ja matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvät tuotteet voidaan tuoda maahan alkuperätuotteina ilman, että alkuperäselvityksen esittämistä vaaditaan, jos kyseessä ei ole kaupallinen tuonti ja tuotteiden on ilmoitettu täyttävän tässä pöytäkirjassa määrätyt vaatimukset ja kun ei ole syytä epäillä annetun ilmoituksen todenmukaisuutta. Jos tuotteet lähetetään postitse, tämä ilmoitus voidaan tehdä tulliluetteloon CN22/CN23 tai tähän asiakirjaan liitettävälle erilliselle paperille.
2. Tuontia, joka on satunnaista ja muodostuu ainoastaan vastaanottajien tai matkustajien tai heidän perheidensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista tuotteista, ei pidetä kaupallisena, jos tuotteiden luonne tai määrä ei viittaa mihinkään kaupalliseen tarkoitukseen.
3. Näiden tuotteiden yhteisarvo ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 500 euroa pikkulähetysten osalta eikä suurempi kuin 1 200 euroa matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tuotteiden osalta.

27 artikla

Hankkijan ilmoitus

1. Kun sopimuspuolen alueella annetaan EUR.1-tavaratodistus tai laaditaan alkuperäilmoitus alkuperätuotteille, joiden valmistuksessa on käytetty muiden sopimuspuolten alueilta tulevia tavaroita, joille on suoritettu valmistus tai käsittely ETA:ssa mutta jotka eivät ole saaneet etuuskohteluun oikeuttavaa alkuperäasemaa, on otettava huomioon kyseisiä tavaroita koskeva tämän artiklan mukaisesti annettu hankkijan ilmoitus.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu hankkijan ilmoitus on todiste asianomaisille tavaroille ETA:ssa suoritetusta valmistuksesta tai käsittelystä sen toteamiseksi, voidaanko tuotteita, joiden valmistuksessa kyseisiä tavaroita käytetään, pitää ETA:n alkuperätuotteina ja täyttävätkö ne tämän pöytäkirjan muut vaatimukset.

3. Hankkijan on laadittava, lukuun ottamatta 4 kohdassa tarkoitettuja tapauksia, erillinen hankkijan ilmoitus jokaisen tavaralahetyksen osalta liitteessä V määrätystä muodossa paperille, joka liitetään kauppalaskuun, lähetysluetteloon tai muuhun sellaiseen kaupalliseen asiakirjaan, jossa tavaroiden kuvaus on riittävän yksityiskohtainen niiden tunnistamiseksi.

4. Jos hankkija toimittaa tietyille asiakkaalle säännöllisesti tavaroita, joiden osalta ETA:ssa suoritettavan valmistuksen tai käsittelyn odotetaan pysyvän muuttumattomana huomattavan ajanjakson ajan, hän voi antaa yhden hankkijan ilmoituksen, joka kattaa myös kyseisten tavaroiden myöhemmät lähetykset, jäljempänä 'hankkijan pitkäaikaisilmoitus'.

Hankkijan pitkäaikaisilmoitus voi tavallisesti olla voimassa enintään vuoden ajan päivämäärästä, jona se on laadittu. Sen maan tulliviranomaiset, jossa ilmoitus laaditaan, päättävät pidempää voimassaoloaikaa koskevista edellytyksistä.

Hankkijan on laadittava hankkijan pitkäaikaisilmoitus liitteessä VI määrätystä muodossa ja hänen on kuvattava tavarat riittävän yksityiskohtaisesti niiden tunnistamiseksi. Ilmoitus on toimitettava asianomaiselle asiakkaalle ennen ensimmäistä tavaralahetystä, jota se koskee, tai sen yhteydessä.

Jos hankkijan pitkäaikaisilmoitusta ei voida enää soveltaa toimitettuihin tavaroihin, hankkijan on ilmoitettava asiasta välittömästi asiakkaalleen.

5. Edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu hankkijan ilmoitus on kirjoitettava koneella tai painettava yhdellä tämän sopimuksen laatimiskielellä sen maan kansallisen lainsäädännön säännösten mukaisesti, jossa se laaditaan, ja siinä on oltava hankkijan alkuperäinen omakätinen allekirjoitus. Ilmoitus voidaan kirjoittaa myös käsin; siinä tapauksessa se on kirjoitettava musteella painokirjaimin.

6. Hankkijan, joka laatii ilmoituksen, on oltava valmis esittämään milloin tahansa sen maan tulliviranomaisten pyynnöstä, jossa ilmoitus laaditaan, kaikki asianmukaiset asiakirjat, joilla todistetaan ilmoituksessa annetut tiedot oikeiksi.

28 artikla

Todistusasiakirjat

Edellä 16 artiklan 3 kohdassa, 21 artiklan 5 kohdassa ja 27 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja, joita käytetään todisteena siitä, että EUR.1- tai EUR-MED-tavaratodistuksessa taikka alkuperäilmoituksessa tai EUR-MED-alkuperäilmoituksessa tarkoitettuja tuotteita voidaan pitää ETA:n tai jonkin 3 artiklassa tarkoitetun maan alkuperätuotteina ja että ne täyttävät tämän pöytäkirjan muut vaatimukset ja että hankkijan ilmoituksessa annetut tiedot pitävät paikkansa, voivat olla muun muassa seuraavat:

- a) esimerkiksi viejän tai hankkijan tileihin tai sisäiseen kirjanpitoon sisältyvät välittömät todisteet toimista, jotka tämä on suorittanut tavaroiden tuottamiseksi;
- b) asiakirjat, joilla osoitetaan tuotteiden valmistuksessa käytettyjen aineiden alkuperäasema ja jotka on annettu tai laadittu sopimuspuolen alueella, jossa näitä asiakirjoja käytetään kansallisen lainsäädännön mukaisesti;
- c) asiakirjat, joilla osoitetaan aineiden valmistus tai käsittely ETA:ssa ja jotka on annettu tai laadittu sopimuspuolen alueella, jossa näitä asiakirjoja käytetään kansallisen lainsäädännön mukaisesti;
- d) EUR.1- tai EUR-MED-tavaratodistukset taikka alkuperäilmoitukset tai EUR-MED-alkuperäilmoitukset, joilla osoitetaan tuotteiden valmistuksessa käytettyjen aineiden alkuperäasema ja jotka on annettu tai laadittu sopimuspuolten alueella tämän pöytäkirjan mukaisesti tai jossakin 3 artiklassa tarkoitetussa maassa tämän pöytäkirjan alkuperäsääntöjen kanssa samanlaisten alkuperäsääntöjen mukaisesti;
- e) hankkijan ilmoitukset, joilla osoitetaan käytetyille aineksille ETA:ssa suoritettu valmistus tai käsittely ja jotka on laadittu sopimuspuolten alueella tämän pöytäkirjan mukaisesti;
- f) ETA:n ulkopuolella 11 artiklaa soveltaen tehtyjä valmistus- tai käsittelytoimia koskevat asianmukaiset todisteet, jotka osoittavat, että mainitun artiklan vaatimukset ovat täyttyneet.

29 artikla

Alkuperäselvitysten, hankkijan ilmoitusten ja todistusasiakirjojen säilyttäminen

1. Viejän, joka hakee EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistusta, on säilytettävä 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut asiakirjat vähintään kolme vuotta.
2. Viejän, joka laatii alkuperäilmoituksen tai EUR–MED-alkuperäilmoituksen, on säilytettävä tämän alkuperäilmoituksen jäljennös ja 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettut asiakirjat vähintään kolme vuotta.
3. Hankkijan, joka laatii hankkijan ilmoituksen, on säilytettävä ilmoituksen jäljennös ja kauppalaskun, lähetysluettelon tai muun kaupallisen asiakirjan, jonka liitteenä ilmoitus on, jäljennökset sekä 27 artiklan 6 kohdassa tarkoitettut asiakirjat vähintään kolme vuotta.

Hankkijan, joka laatii hankkijan pitkäaikaisilmoituksen, on säilytettävä ilmoituksen jäljennös sekä kaikkien siinä mainittuja asiakkaalle lähetettyjä tavaroita koskevien kauppalaskujen, lähetysluetteloiden ja muiden kaupallisten asiakirjojen jäljennökset sekä 27 artiklan 6 kohdassa tarkoitettut asiakirjat vähintään kolme vuotta. Tämä ajanjakso alkaa hankkijan pitkäaikaisilmoituksen voimassaolon päättymispäivästä.

4. Viejamaan tulliviranomaisten, jotka antavat EUR.1- tai EUR–MED-tavaratodistuksen, on säilytettävä 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu hakemuslomake vähintään kolme vuotta.
5. Tuojamaan tulliviranomaisten on säilytettävä niille esitetyt EUR.1- ja EUR–MED-tavaratodistukset sekä alkuperäilmoitukset ja EUR–MED-alkuperäilmoitukset vähintään kolme vuotta.

30 artikla

Poikkeavuudet ja muotovirheet

1. Pienet poikkeavuudet alkuperäselvityksen merkintöjen ja tuotteiden tuontimuodollisuuksien täyttämiseksi tullitoimipaikassa esitettyjen asiakirjojen merkintöjen välillä eivät sinänsä tee alkuperäselvityksestä mitätöntä, jos asianmukaisesti osoitetaan, että se vastaa tulliviranomaisille esitettyjä tuotteita.
2. Alkuperäselvityksessä olevat selvät muotovirheet kuten lyöntivirheet eivät saa johtaa kyseisen asiakirjan hylkäämiseen, elleivät nämä virheet ole sellaisia, että ne antavat aiheutta epäillä asiakirjassa annettujen tietojen oikeellisuutta.

31 artikla

Euroina ilmaistavat määrät

1. Edellä olevien 21 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 26 artiklan 3 kohdan määräysten soveltamiseksi tapauksissa, joissa tuotteet laskutetaan muuna valuuttana kuin euroina, unionin jäsenvaltiot ja 3 artiklassa mainitut maat vahvistavat euroina ilmaistuja määriä vastaavat määrät vuosittain omana kansallisena valuuttanaan.
2. Lähetukseen sovelletaan 21 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 26 artiklan 3 kohdan määräyksiä sen valuutan perusteella, jona kauppalasku on laadittu, asianomaisen maan vahvistaman määrän mukaisesti.
3. Kansallisena valuuttana käytettävät määrät ovat euroina ilmaistujen määrien vasta-arvot kyseisenä valuuttana kunkin vuoden lokakuun ensimmäisen työpäivän euron kurssin mukaisesti. Määrät ilmoitetaan Euroopan komissiolle viimeistään 15 päivänä lokakuuta, ja niitä sovelletaan seuraavan vuoden tammikuun 1 päivästä. Euroopan komissio ilmoittaa kaikille asianomaisille maille kyseisistä määristä.

4. Maa voi pyöristää ylöspäin tai alaspäin määrää, joka saadaan muunnettaessa euroina ilmaistu määrä sen kansalliseksi valuutaksi. Pyöristyksen tuloksena saatu määrä voi poiketa muuntamisen tuloksena saadusta määrästä enintään viisi prosenttia. Maa voi pitää euroina ilmaistun määrän kansallisena valuuttana ilmaistun vasta-arvon muuttumattomana, jos kyseisen määrän muuntaminen 3 kohdassa määrätynä vuotuisen tarkistuksen ajankohtana ilman mahdollista pyöristystä korottaisi kansallisena valuuttana ilmaistua vasta-arvoa vähemmän kuin 15 prosenttia. Kansallisena valuuttana ilmaistu vasta-arvo voidaan pitää samana, jos kyseinen vasta-arvo alenisi muuntamisen tuloksena.

5. ETA:n sekakomitea tarkastelee sopimuspuolten pyynnöstä euroina ilmaistuja määriä. Tätä tarkastelua tehdessään ETA:n sekakomitea harkitsee, onko aiheellista säilyttää näiden arvorajojen reaali vaikutus entisellään. Tätä tarkoitusta varten se voi päättää euroina ilmaistujen määrien muuttamisesta.

VI OSASTO

HALLINNOLLISEN YHTEISTYÖN MENETELMÄT

32 artikla

Hallinnollinen yhteistyö

1. Sopimuspuolten tulliviranomaiset toimittavat toisilleen Euroopan komission välityksellä tullitoimipaikkojensa EUR.1- ja EUR-MED-tavaratodistusten antamiseen käyttämien leimasinten leimanäytteet ja niiden tulliviranomaisten osoitteet, jotka vastaavat mainittujen todistusten sekä alkuperäilmoitusten ja EUR-MED-alkuperäilmoitusten tai hankkijan ilmoitusten tarkastamisesta.

2. Sen varmistamiseksi, että tätä pöytäkirjaa sovelletaan oikein, sopimuspuolet avustavat toisiaan toimivaltaisten tullihallintojen välityksellä tarkastaessaan EUR.1- ja EUR-MED-tavaratodistusten, alkuperäilmoitusten ja EUR-MED-alkuperäilmoitusten tai hankkijan ilmoitusten aitoutta sekä näissä asiakirjoissa annettujen tietojen oikeellisuutta.

33 artikla

Alkuperäselvitysten tarkastaminen

1. Alkuperäselvitysten jälkitarkastus suoritetaan pistokokein tai aina kun tuojamaan tulliviranomaisilla on perusteltua aiheita epäillä tällaisten asiakirjojen aitoutta, tuotteiden alkuperäasemaa tai muiden tässä pöytäkirjassa määrättyjen vaatimusten täyttymistä.

2. Sovellettaessa 1 kohtaa tuojamaan tulliviranomaiset palauttavat viejämään tulliviranomaisille EUR.1- tai EUR-MED-tavaratodistuksen ja kauppalaskun, jos se on esitetty, alkuperäilmoituksen tai EUR-MED-alkuperäilmoituksen tai näiden asiakirjojen jäljennökset ja esittävät tarvittaessa syyt tarkastuspyynnölle. Tarkastuspyynnön tueksi toimitetaan kaikki asiakirjat ja saadut tiedot, joiden perusteella alkuperäselvityksessä olevia tietoja voidaan epäillä virheellisiksi.

3. Tarkastuksen suorittavat viejämään tulliviranomaiset. Tätä varten niillä on oikeus vaatia todistusaineistoa ja tarkastaa viejän tilit tai tehdä muita tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia.

4. Jos tuojamaan tulliviranomaiset päättävät lykätä etuuskohtelun myöntämistä kyseisille tuotteille siihen asti, kun tarkastuksen tulokset on saatu, niiden on luovutettava tuotteet tuojalle, edellyttäen että tarpeelliseksi katsotut varmuustoi-menpiteet toteutetaan.

5. Tarkastuksen tulokset ilmoitetaan tarkastusta pyytäneille tulliviranomaisille niin pian kuin mahdollista. Näistä tuloksista on käytävä selvästi ilmi, ovatko asiakirjat aitoja ja voidaanko kyseisiä tuotteita pitää ETA:n tai jonkin 3 artiklassa tarkoitetun maan alkuperätuotteina ja täyttävätkö ne tämän pöytäkirjan muut vaatimukset.

6. Jos perustellun epäilyn tapauksessa vastausta ei ole saatu kymmenen kuukauden kuluessa tarkastuspyynnön päivämäärästä tai saadussa vastauksessa ei ole riittävästi tietoja sen ratkaisemiseksi, ovatko kyseiset asiakirjat aitoja tai mikä on tavaroiden tosiasiallinen alkuperä, tarkastusta pyytäneet tulliviranomaiset epäävät etuuskohtelun, paitsi poikkeuksellisissa olosuhteissa.

34 artikla

Hankkijan ilmoitusten tarkastaminen

1. Hankkijan ilmoitusten tai hankkijan pitkäaikaisilmoitusten jälkitarkastus voidaan suorittaa pistokokein tai aina kun sen maan tulliviranomaisilla, jossa nämä ilmoitukset on otettu huomioon EUR.1- tai EUR-MED-tavaratodistusta annettaessa tai alkuperäilmoitusta tai EUR-MED-alkuperäilmoitusta laadittaessa, on perusteltua aihetta epäillä asiakirjan aitoutta tai siinä annettujen tietojen oikeellisuutta.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa siinä tarkoitetun maan tulliviranomaiset palauttavat hankkijan ilmoituksen ja siinä tarkoitettuja tavaroita koskevat kauppalaskut, lähetysluettelot tai muut kaupalliset asiakirjat sen maan tulliviranomaisille, jossa ilmoitus on laadittu, ja esittävät tarvittaessa sisältöä tai muotoa koskevat syyt tarkastuspyynnölle.

Ne toimittavat jälkitarkastuspyynnön tueksi kaikki asiakirjat ja saadut tiedot, joiden perusteella hankkijan ilmoituksessa olevia tietoja voidaan epäillä virheellisiksi.

3. Tarkastuksen suorittavat sen maan tulliviranomaiset, jossa hankkijan ilmoitus on laadittu. Tätä varten niillä on oikeus vaatia todistusaineistoa ja tarkastaa hankkijan tilit tai tehdä muita tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia.

4. Tarkastuksen tulokset ilmoitetaan tarkastusta pyytäneille tulliviranomaisille niin pian kuin mahdollista. Näistä tuloksista on käytävä selvästi ilmi, pitävätkö hankkijan ilmoituksessa olevat tiedot paikkansa, ja niiden perusteella tulliviranomaisten on voitava määrittää, voidaanko kyseinen hankkijan ilmoitus ottaa huomioon EUR.1- tai EUR-MED-tavaratodistusta annettaessa tai alkuperäilmoitusta tai EUR-MED-alkuperäilmoitusta laadittaessa ja missä määrin.

35 artikla

Riitojen ratkaiseminen

Jos 33 ja 34 artiklassa määrätyistä tarkastusmenettelyistä syntyy riita, jota tarkastusta pyytävät ja sen suorittamisesta vastuussa olevat tulliviranomaiset eivät pysty keskenään sopimaan, tai jos syntyy kysymys tämän pöytäkirjan tulkinnasta, asia saatetaan ETA:n sekakomitean ratkaistavaksi.

Tuojan ja tuojamaan tulliviranomaisten väliset riidat ratkaistaan aina kyseisen maan lainsäädännön mukaisesti.

36 artikla

Seuraamukset

Seuraamuksia määrätään jokaiselle, joka laatii tai laadituttaa vääriä tietoja sisältävän asiakirjan saadakseen tuotteille etuuskohtelun.

*37 artikla***Vapaa-alueet**

1. Sopimuspuolet toteuttavat kaikki tarpeelliset toimenpiteet taatakseen, että kaupan kohteena olevia tuotteita, joihin liittyy alkuperäselvitys ja joita kuljetuksen aikana pidetään niiden alueella sijaitsevilla vapaa-alueilla, ei vaihdeta toisiin tavaroihin ja että niille ei suoriteta muita toimenpiteitä kuin niiden kunnan säilyttämiseksi tarkoitettut tavanomaiset toimenpiteet.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa määrätään, kun ETA:n alkuperätuotteita, joihin liittyy alkuperäselvitys, tuodaan vapaa-alueelle ja niitä valmistetaan tai käsitellään siellä, kyseisten viranomaisten on viejän pyynnöstä annettava uusi EUR.1- tai EUR-MED-tavaratodistus, jos suoritettu valmistus tai käsittely on tämän pöytäkirjan mukaista.

VII OSASTO

CEUTA JA MELILLA*38 artikla***Pöytäkirjan soveltaminen**

1. Tässä pöytäkirjassa käytettyyn ilmaisuun 'ETA' ei sisälly Ceuta eikä Melilla. Ilmaisuihin 'ETA:n alkuperätuotteet' ei käsitä Ceutan eikä Melillan alkuperätuotteita.
2. Ceutan ja Melillan alkuperätuotteita koskevaa pöytäkirjaa 49 sovellettaessa tätä pöytäkirjaa sovelletaan soveltuvin osin 39 artiklassa esitettyjen erityisedellytysten mukaisesti.

*39 artikla***Erityisedellytykset**

1. Jos seuraavat tuotteet on kuljetettu suoraan 12 artiklan mukaisesti, pidetään
 - 1) Ceutan ja Melillan alkuperätuotteina
 - a) Ceutassa ja Melillassa kokonaan tuotettuja tuotteita;
 - b) Ceutassa ja Melillassa tuotettuja tuotteita, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin a alakohdassa tarkoitettuja tuotteita, jos
 - i) näille tuotteille on suoritettu 5 artiklassa tarkoitettu riittävä valmistus tai käsittely;

tai

 - ii) nämä tuotteet ovat ETA:n alkuperätuotteita, edellyttäen että niitä on valmistettu tai käsitelty 6 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä enemmän;
 - 2) ETA:n alkuperätuotteina
 - a) ETA:ssa kokonaan tuotettuja tuotteita;
 - b) ETA:ssa tuotettuja tuotteita, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin a alakohdassa tarkoitettuja tuotteita, jos
 - i) näille tuotteille on suoritettu 5 artiklassa tarkoitettu riittävä valmistus tai käsittely;

tai

 - ii) nämä tuotteet ovat Ceutan ja Melillan tai ETA:n alkuperätuotteita, edellyttäen että niitä on valmistettu tai käsitelty 6 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä enemmän.

2. Ceutaa ja Melillaa pidetään yhtenä alueena.
3. Viejän tai tämän valtuuttaman edustajan on tehtävä merkintä "ETA" sekä "Ceuta ja Melilla" EUR.1-tavaratodistuksen tai EUR-MED-tavaratodistuksen 2 kohtaan taikka alkuperäilmoitukseen tai EUR-MED-alkuperäilmoitukseen. Kun kyseessä ovat Ceutan ja Melillan alkuperätuotteet, on lisäksi tehtävä alkuperäasemaa koskeva merkintä EUR.1-tavaratodistuksen tai EUR-MED-tavaratodistuksen 4 kohtaan taikka alkuperäilmoitukseen tai EUR-MED-alkuperäilmoitukseen.
4. Espanjan tulliviranomaiset vastaavat tämän pöytäkirjan soveltamisesta Ceutassa ja Melillassa.

LIITE I

Alkuhuomautukset liitteessä II olevaan luetteloon

Katso etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa-Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen lisäyksen I liite I.

Etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa-Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen lisäyksen I liitteessä I olevissa huomautuksissa 1 ja 3.1 oleva ilmaisu "tässä lisäyksessä" on luettava muodossa "tässä pöytäkirjassa".

LIITE II

Luettelo ei-alkuperäainesten valmistus- tai käsittelytoimista, jotka on tehtävä, jotta valmistettu tuote voi saada alkuperäaseman

Katso etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa-Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen lisäyksen I liite II.

LIITE III a

EUR.1-tavaratodistuksen ja EUR.1-tavaratodistushakemuksen mallit

Katso etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa-Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen lisäyksen I liite III a.

LIITE III b

EUR-MED-tavaratodistuksen ja EUR-MED-tavaratodistushakemuksen mallit

Katso etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa-Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen lisäyksen I liite III b.

*LIITE IV a***Alkuperäilmoituksen teksti**

Katso etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen lisäyksen I liite IV a.

*LIITE IV b***EUR–MED-alkuperäilmoituksen teksti**

Katso etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen lisäyksen I liite IV b.

LIITE V

Hankkijan ilmoitus

Oheinen hankkijan ilmoitus on laadittava alaviitteiden mukaisesti. Alaviitteitä ei kuitenkaan tarvitse toistaa.

HANKKIJAN ILMOITUS

tavaroille, joita on valmistettu tai käsitelty ETA:ssa niiden saamatta etuuskohteluun oikeuttavaa alkuperäasemaa

Allekirjoittanut, liitteenä olevassa asiakirjassa mainittujen tavaroiden toimittaja, ilmoittaa, että

1. Seuraavia aineksia, jotka eivät ole peräisin ETA:sta, on käytetty ETA:ssa näiden tavaroiden valmistamiseen:

Toimitettu tavara (1)	Käytetty ei-alkuperäinen	Käytetyn ei-alkuperäaineen nimike (2)	Käytetyn ei-alkuperäaineen arvo (2) (3)
.....
.....
.....
		Yhteensä

2. Kaikki muut näiden tavaroiden valmistamiseen ETA:ssa käytetyt ainekset ovat ETA:n alkuperä tuotteita.
3. Seuraavia tavaroita on valmistettu tai käsitelty ETA:n ulkopuolella sopimuksen pöytäkirjassa 4 olevan 11 artiklan mukaisesti ja ne ovat saavuttaneet siellä yhteensä seuraavan arvonlisäyksen:

Toimitettu tavara	ETA:n ulkopuolella saavutettu arvonlisäys (4)
.....
.....
.....
	(Paikka ja päiväys)

(Hankkijan osoite ja allekirjoitus; lisäksi ilmoituksen allekirjoittajan nimi on selvennettävä)

- (¹) Kun kauppalasku, lähetysluettelo tai muu kaupallinen asiakirja, johon ilmoitus liittyy, koskee erilaisia tavaroita tai tavaroita, joiden valmistuksessa ei ole käytetty samassa suhteessa ei-alkuperäaineita, hankkijan on selvästi eriteltävä ne.
Esimerkki:
Asiakirja koskee erimallisia nimikkeen 8501 sähkömoottoreita, joita käytetään nimikkeen 8450 pesukoneiden valmistuksessa. Näiden moottoreiden valmistuksessa käytettyjen ei-alkuperäainesten luonne ja arvo vaihtelee mallista toiseen. Mallit on sen vuoksi eriteltävä ensimmäisessä sarakeessa ja muihin sarakkeisiin on tehtävä eri merkinnät kunkin mallin osalta, jotta pesukoneiden valmistaja voi arvioida oikein tuotteidensa alkuperäaseman sen mukaan, mitä sähkömoottorimallia hän käyttää.
- (²) Näihin sarakkeisiin pyydyt merkinnät tehdään vain tarvittaessa.
Esimerkkejä:
Ex 62 ryhmän vaatteita koskevassa säännössä sanotaan, että ei-alkuperätuotetta olevaa lankaa saa käyttää. Jos tällaisten vaatteiden valmistaja Ranskassa käyttää Norjasta tuotua kangasta, joka on tuotettu siellä kutomalla ei-alkuperätuotetta olevasta langasta, norjalaisen hankkijan osalta riittää, että hän merkitsee ilmoitukseensa ei-alkuperäainekseksi langan eikä hänen tarvitse ilmoittaa langan nimikettä eikä arvoa.
Nimikkeen 7217 rautalangan valmistajan, joka on valmistanut langan ei-alkuperä tuotteita olevista rautatangoista, on merkittävä toiseen sarakeeseen "rautatankoja". Jos tätä lankaa on määrä käyttää sellaisen koneen valmistuksessa, jota koskevassa säännössä kaikkien valmistuksessa käytettyjen ei-alkuperäainesten arvo rajoitetaan tiettyyn prosenttimäärään, kolmannessa sarakeessa on ilmoitettava ei-alkuperä tuotteita olevien tankojen arvo.
- (³) 'Ainesten arvolla' tarkoitetaan valmistuksessa käytettyjen ei-alkuperäainesten tullausarvoa maahantuontihetkellä tai, jos sitä ei tiedetä eikä voida todeta, ensimmäistä todettavissa olevaa kyseisistä aineksista ETA:ssa maksettua hintaa. Jokaisen valmistuksessa käytetyn ei-alkuperäaineksen tarkka arvo on ilmoitettava ensimmäisessä sarakeessa mainitun tavarankohdan yksikköä kohti.
- (⁴) 'Arvonlisäyksellä yhteensä' tarkoitetaan kaikkia ETA:n ulkopuolella kertyneitä kustannuksia kaikkien siellä lisättyjen aineiden arvo mukaan luettuna. ETA:n ulkopuolella yhteensä saavutetun arvonlisäyksen tarkka määrä on ilmoitettava ensimmäisessä sarakeessa mainitun tavarankohdan yksikköä kohti.
-

LIITE VI

Hankkijan pitkäaikaisilmoitus

Oheinen hankkijan pitkäaikaisilmoitus on laadittava alaviitteiden mukaisesti. Alaviitteitä ei kuitenkaan tarvitse toistaa.

HANKKIJAN PITKÄAIKAISILMOITUS

tavaroille, joita on valmistettu tai käsitelty ETA:ssa niiden saamatta etuuskohteluun oikeuttavaa alkuperäasemaa

Allekirjoittanut, tässä asiakirjassa mainittujen tavaroiden toimittaja, joka toimittaa näitä tavaroita säännöllisesti (1) ilmoittaa, että

1. Seuraavia aineksia, jotka eivät ole peräisin ETA:sta, on käytetty ETA:ssa näiden tavaroiden valmistamiseen:

Toimitettu tavara (2)	Käytetty ei-alkuperäainees	Käytetyn ei-alkuperäaineesen nimike (3)	Käytetyn ei-alkuperäaineesen arvo (3) (4)
.....
.....
.....
Yhteensä		

2. Kaikki muut näiden tavaroiden valmistamiseen ETA:ssa käytetyt ainekset ovat ETA:n alkuperätuotteita.
3. Seuraavia tavaroita on valmistettu tai käsitelty ETA:n ulkopuolella sopimuksen pöytäkirjassa 4 olevan 11 artiklan mukaisesti ja ne ovat saavuttaneet siellä yhteensä seuraavan arvonlisäyksen:

Toimitettu tavara	ETA:n ulkopuolella saavutettu arvonlisäys (5)
.....
.....
.....

Tämä ilmoitus on voimassa näiden tavaroiden kaikkien seuraavien lähetysten osalta, jotka lähetetään

(mistä lähtien)

(mihin asti) (6)

Sitoudun ilmoittamaan (1) välittömästi, jos tämä ilmoitus ei ole enää voimassa

.....
(Paikka ja päiväys)

.....
.....
(Hankkijan osoite ja allekirjoitus; lisäksi ilmoituksen allekirjoittajan nimi on selvennettävä)

- (¹) Asiakkaan nimi ja osoite.
- (²) Kun kauppalasku, lähetysluettelo tai muu kaupallinen asiakirja, johon ilmoitus liittyy, koskee erilaisia tavaroita tai tavaroita, joiden valmistuksessa ei ole käytetty samassa suhteessa ei-alkuperäaineita, hankkijan on selvästi eriteltävä ne.
Esimerkki:
Asiakirja koskee erimallisia nimikkeen 8501 sähkömoottoreita, joita käytetään nimikkeen 8450 pesukoneiden valmistuksessa. Näiden moottoreiden valmistuksessa käytettyjen ei-alkuperäainesten luonne ja arvo vaihtelee mallista toiseen. Mallit on sen vuoksi eriteltävä ensimmäisessä sarakkeessa ja muihin sarakkeisiin on tehtävä eri merkinnät kunkin mallin osalta, jotta pesukoneiden valmistaja voi arvioida oikein tuotteidensa alkuperäaseman sen mukaan, mitä sähkömoottorimallia hän käyttää.
- (³) Näihin sarakkeisiin pyydytetyt merkinnät tehdään vain tarvittaessa.
Esimerkkejä:
Ex 62 ryhmän vaatteita koskevassa säännössä sanotaan, että ei-alkuperätuotetta olevaa lankaa saa käyttää. Jos tällaisten vaatteiden valmistaja Ranskassa käyttää Norjasta tuotua kangasta, joka on tuotettu siellä kutomalla ei-alkuperätuotetta olevasta langasta, Euroopan unionin hankkijan osalta riittää, että hän merkitsee ilmoitukseensa ei-alkuperäainekseksi langan eikä hänen tarvitse ilmoittaa langan nimikettä eikä arvoa.
Nimikkeen 7217 rautalangan valmistajan, joka on valmistanut langan ei-alkuperä tuotteita olevista rautatangoista, on merkittävä toiseen sarakkeeseen "rautatankoja". Jos tätä lankaa on määrä käyttää sellaisen koneen valmistuksessa, jota koskevassa säännössä kaikkien valmistuksessa käytettyjen ei-alkuperäainesten arvo rajoitetaan tiettyyn prosenttimäärään, kolmannessa sarakkeessa on ilmoitettava ei-alkuperä tuotteita olevien tankojen arvo.
- (⁴) 'Ainesten arvolla' tarkoitetaan valmistuksessa käytettyjen ei-alkuperäainesten tullausarvoa maahantuontihetkellä tai, jos sitä ei tiedetä eikä voida todeta, ensimmäistä todettavissa olevaa kyseisistä aineksista ETA:ssa maksettua hintaa. Jokaisen valmistuksessa käytetyn ei-alkuperäaineksen tarkka arvo on ilmoitettava ensimmäisessä sarakkeessa mainitun tavarankohdan yksikköä kohti.
- (⁵) 'Arvonlisäyksellä yhteensä' tarkoitetaan kaikkia ETA:n ulkopuolella kertyneitä kustannuksia kaikkien siellä lisättyjen ainesten arvo mukaan luettuna. ETA:n ulkopuolella yhteensä saavutetun arvonlisäyksen tarkka määrä on ilmoitettava ensimmäisessä sarakkeessa mainitun tavarankohdan yksikköä kohti.
- (⁶) Merkitään päiväykset. Hankkijan pitkäaikaisilmoituksen voimassaoloaika ei yleensä saisi ylittää 12 kuukautta, jollei sen maan, jossa hankkijan ilmoitus laaditaan, tulliviranomaisten määräämistä ehdoista muuta johdu.

YHTEINEN JULISTUS

pöytäkirjassa 4 olevassa 3 artiklassa tarkoitettujen sopimusten mukaisesti annettujen alkuperäselvitysten hyväksymisestä Euroopan unionin, Islannin tai Norjan alkuperä tuotteiden osalta

1. Pöytäkirjassa 4 olevassa 3 artiklassa tarkoitettujen sopimusten mukaisesti annetut alkuperäselvitykset Euroopan unionin, Islannin tai Norjan alkuperä tuotteille hyväksytään ETA-sopimuksen mukaisen tullietuuskohtelun myöntämiseksi.
2. Näitä tuotteita pidetään ETA:n alkuperä aineksina, kun ne sisältyvät siellä tuotettuun tuotteeseen. Näiden ainesten ei tarvitse olla riittävästi valmistettuja tai käsiteltyjä.
3. Lisäksi siltä osin kuin kyseiset tuotteet kuuluvat ETA-sopimuksen soveltamisalaan, niitä pidetään ETA:n alkuperä tuotteina toisen ETA-sopimuspuolen alueelle jälleenvietäessä.

YHTEINEN JULISTUS

Andorran ruhtinaskunnasta

1. Islanti, Liechtenstein ja Norja hyväksyvät Andorran ruhtinaskunnan alkuperä tuotteet, jotka kuuluvat harmonoidun järjestelmän 25–97 ryhmään, sopimuksen mukaisiksi Euroopan unionin alkuperä tuotteiksi.
2. Pöytäkirjassa 4 sovelletaan soveltuvin osin edellä mainittujen tuotteiden alkuperä aseman määrittämiseksi.

YHTEINEN JULISTUS**San Marinon tasavallasta**

1. Islanti, Liechtenstein ja Norja hyväksyvät San Marinon tasavallan alkuperätuotteet sopimuksen mukaisiksi Euroopan unionin alkuperätuotteiksi.
2. Pöytäkirjaa 4 sovelletaan soveltuvin osin edellä mainittujen tuotteiden alkuperäaseman määrittämiseksi.

YHTEINEN JULISTUS**sopimuspuolen eroamisesta etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevasta alueellisesta yleissopimuksesta**

1. Jos ETA-sopimuspuoli ilmoittaa kirjallisesti etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen tallettajalle aikeestaan erota yleissopimuksesta sen 9 artiklan mukaisesti, se aloittaa viipymättä alkuperäsääntöjä koskevat neuvottelut kaikkien muiden ETA-sopimuspuolten kanssa tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi.
2. Etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen lisäykseen I sisältyviä alkuperäsääntöjä ja tapauksen mukaan lisäyksen II asiaankuuluvia määräyksiä, sellaisina kuin niitä sovelletaan eroamishetkellä, sovelletaan soveltuvin osin eroavan sopimuspuolen ja muiden ETA-sopimuspuolten välillä uudelleen neuvoteltujen alkuperäsääntöjen voimaantuloon asti. Yleissopimuksen lisäykseen I sisältyviä alkuperäsääntöjä ja tapauksen mukaan lisäyksen II asiaankuuluvia määräyksiä tulkitaan kuitenkin eroamishetkellä siten, että kahdenvälinen kumulaatio on mahdollinen ainoastaan eroavan sopimuspuolen ja muiden ETA-sopimuspuolten välillä.”